

Verbetering toelatingssysteem noodzakelijk voor innovatie en de concurrentiepositie van de Nederlandse land- en tuinbouw

Rondetafelgesprek Vereenvoudigingspakket voedsel- en diervoederveiligheid

26 maart 2026

In Nederland stellen wij hoge eisen aan de kwaliteit van ons voedsel. Dankzij steeds meer kennis en nieuwe technieken kunnen onze boeren gewassen blijven telen en beter beschermen, met minder invloed op de natuur. Beschikbaarheid en slimme inzet van gewasbeschermingsmiddelen draagt bij aan het beschermen van de oogst van Nederlandse bodem tegen schimmels, ziekten en insecten. Zo blijft voldoende voedsel beschikbaar en betaalbaar. Het Vereenvoudigingspakket voedsel- en diervoederveiligheid ('Food & Feed Omnibus') kan hieraan bijdragen. Graag gaan wij in gesprek over de voorstellen van de Europese Commissie en mogelijke verbeteringen.

Wat bieden wij?

De **bedrijven** aangesloten bij CropLife NL dragen met een breed pakket aan oplossingen bij aan duurzame, weerbare teeltsystemen met een steeds lagere impact op de omgeving en natuur dat bestaat uit:

- biologische gewasbeschermingsmiddelen
- conventionele gewasbeschermingsmiddelen
- biostimulanten
- precisietechnieken
- digitalisering

Waarin investeren onze bedrijven?

Voor de periode 2023-2030 hebben onze bedrijven zich op EU-niveau gecommitteerd aan investeringen van:

- **€ 4 miljard** in biologische gewasbeschermingsmiddelen
- **€ 10 miljard** in precisietechnieken en digitalisering

Waar loopt de sector tegenaan?

- Innovaties bereiken de markt niet of later door complexiteit, onvoorspelbaarheid en hoge kosten
- Overbelasting van het systeem door inefficiënt gebruik van de beperkte beoordelingscapaciteit
- Precisietechnieken worden onvoldoende meegenomen in het toetsingskader

Wat is er nodig?

- 1) Versnelde introductie van alle innovaties
- 2) Gerichte herbeoordeling op basis van voorspelbaar werkprogramma
- 3) Andere benadering voor dataprotectie

1) Versnelde introductie van álle innovaties

Het Versnellingspakket bevat een aantal voorstellen om tot een versnelling van de beoordeling te komen van biologische en laag-risico middelen. Dit is belangrijk zodat de gereedschapskist van de teler met deze oplossingen kan worden gevuld. Tegelijkertijd zijn biologische en laag-risico middelen complementair aan conventionele middelen en geen één-op-één vervanging. Dit betekent dat een teler voldoende andere oplossingen in de geïntegreerde aanpak moet kunnen inpassen om biologische en laag-risico middelen succesvol te introduceren. De instrumenten voor versnelling variëren van prioritering in de beoordeling van biologische middelen met aparte werkstromen met eigen beoordelingscapaciteit, tot de herintroductie van voorlopige toelatingen, eenvoudiger wederzijdse erkenningen van andere lidstaten en het hanteren van één EU-zone voor de beoordeling van biologische en laag-risico middelen. Om versnelling mogelijk te maken doet de Europese Commissie ook een voorstel voor een 'biocontrol'-definitie voor biologische middelen.

CropLife NL verwelkomt de urgentie om biologische en laag-risico middelen versneld te kunnen introduceren en de daartoe voorgenomen instrumenten, maar ziet ook noodzaak tot verbetering.

- De instrumenten gericht op versnelling moeten óók voor andere oplossingen worden ingezet, zodat een teler succesvol kan innoveren binnen een geïntegreerde aanpak.
- Aparte werkstromen voor biologische middelen zijn belangrijk om een versnelling te realiseren en om gericht expertise van de beoordelende instanties in te zetten. Vanwege de beperkte beoordelingscapaciteit moeten aparte werkstromen niet leiden tot extra vertragingen voor andere oplossingen.
- De duur van een voorlopige toelating moet worden gekoppeld aan de afronding van de definitieve beoordeling, zodat telers niet abrupt - en vaak tijdelijk - geen gebruik kunnen maken van het voorlopig toegelaten middel.
- Tot slot ondersteunen wij de 'biocontrol'-definitie, die bijdraagt aan rechtszekerheid en voldoende ruimte biedt voor toekomstige innovaties.

2) Gerichte herbeoordeling werkzame stoffen voor slimmere inzet beoordelingscapaciteit

Momenteel worden alle werkzame stoffen voor gewasbeschermingsmiddelen periodiek herbeoordeeld. Deze routinematige herbeoordelingen zijn capaciteitsintensief. Het voorstel van de Europese Commissie is om de periodieke herbeoordeling voor een groot aantal stoffen te vervangen door meer gerichte herbeoordelingen van werkzame stoffen op specifieke aspecten van een stof. De aanduiding 'oneindige goedkeuring' van werkzame stoffen geeft dan ook een verkeerd beeld. Door het voorstel kan de beoordelingscapaciteit gerichter en risico-gestuurd worden ingezet, bijvoorbeeld op het moment dat nieuwe richtsnoeren of wetenschappelijke inzichten beschikbaar komen. Werkzame stoffen kunnen hierdoor efficiënter en sneller worden beoordeeld. Dat zou er ook toe moeten leiden dat werkzame stoffen minder vaak administratief worden verlengd en dat het beschermingsniveau toeneemt omdat werkzame stoffen sneller op deze aspecten worden getoetst.

CropLife NL steunt de inzet op een gerichte en risico-gestuurde herbeoordeling van werkzame stoffen.

- Evenals het Ctgb vinden wij dat de Europese Commissie hiervoor tijdig een werkprogramma moet vaststellen dat periodiek kan worden herzien, zodat aanvragers zich hierop kunnen voorbereiden.
- Om de beoogde efficiëntiewinst te behalen, moet worden voorkomen dat als onderdeel van de periodieke herbeoordeling van *middelen* alsnog de periodieke herbeoordeling van *werkzame stoffen* wordt voortgezet.

3) Andere benadering voor dataprotectie

Dataprotectie geldt voor bepaalde studies die ten grondslag liggen aan de toelating van gewasbeschermingsmiddelen. Een volledige dataset voor een toelating bestaat doorgaans uit 200 tot 1.500 studies en moet in meerdere jaren worden opgebouwd en is zeer kostbaar. Dataprotectie beschermt investeringen in studies tegen gebruik door derden zonder toestemming. Na het verstrijken van de periode voor dataprotectie kunnen studies vrij worden gebruikt. In de huidige systematiek start de termijn voor dataprotectie vanaf het moment dat in de lidstaat een toelating is verleend. Dit geldt in het huidige systeem voor iedere lidstaat afzonderlijk. In het Vereenvoudigingspakket wordt een EU-brede termijn voorgesteld met het oog op versimpeling, waarbij de termijn voor de gehele EU loopt vanaf het moment van toelating in de eerste lidstaat. Omdat het moment waarop een toelating wordt afgegeven tussen lidstaten sterk kan verschillen, kan dit leiden tot uitstel of afstel van aanvragen in Nederland.

CropLife NL dringt aan op een aanpassing van het Commissievoorstel ten aanzien van dataprotectie.

- Wij signaleren dat het Commissievoorstel voor dataprotectie grote gevolgen kan hebben voor de beschikbaarheid van (kleine) toepassingen die juist voor Nederland van groot belang zijn.
- Een mogelijk alternatief is om de termijnen voor dataprotectie te verlengen in de lidstaten waar het eerst een toelating wordt afgegeven, zodat een uniforme einddatum voor dataprotectie in de gehele EU wordt gerealiseerd.